

Vooraf

- Wie wil Facebook/Website verslagen maken van de clubavonden?

Zie voorbeeld: http://www.videoclubborne.nl/?page_id=1414

Volg ons op www.videoclubborne.nl & facebook ("videoclubborne")

- Start workshop Portretfilm Maken!

Filmanalyse op maat

- NOVA productie: DVD met 23 filmfragmenten + begeleidend boekje.
- Doel: leren hoe je via beeld, geluid en montage je eigen film een grotere zeggingskracht kunt geven.
 - Module 1: filmische vormgeving (camera, geluid, montage)
 - Module 2: vertelkwesties (verhaalstructuur, standpunt van de maker, vertelstijl) (→ **vandaag**)
- Werken in subgroepen.

Begrippen filmanalyse

- Zie ook eerdere LMZ clubavonden (filmjurering).
- **Onderscheid:**
 - Strekking (titel, thema, inhoud): wat wil de maker vertellen?
 - Verhaalstructuur:
 - Verhaalopbouw: chronologisch, flash backs, ...
 - Vertelperspectief - Hoe uitgebeeld: verteller in de film (binnenbeelds) of voice-over (de alleswetende verteller (Discovery docu's) → buitenbeelds)
 - Vertelperspectief - De manier (persoonlijk/onpersoonlijk) → Volgende sheet
 - Filmische vormgeving: spel, camera, geluid, montage, ...

Vertelperspectief - De manier

Uit “De draairichting, het maken van videoreportages” (Johan van Kempen)

Vertelperspectief = de manier waarop jij (als maker, d.m. VO of interview) de kijker aanspreekt

- Onpersoonlijk: feitelijk commentaar, afstandelijk, de alleswetende verteller, objectief, van buitenaf. M.n. om meerdere kanten van het thema evenwichtig aan bod te laten komen.
- Persoonlijk: het is (voor de kijker) duidelijk dat iemand het verhaal vertelt, we worden deelgenoot van de mening(en) van de verteller.
- Tussenvormen: afwisselend gedurende het verhaal.

Informatielijn, Interesselij & Presentatielij

M.n. voor (vakantie?) documentaires ook onderscheid in:

- De informatielijn: welke info wordt hoe/wanneer gegeven? Saaie en droge feiten, pure info (zie je research).
- De interesselij (= aandachtslijn):
 - Gebruik 'dramatische principes': geef de informatie mee aan de verschillende personages in je film die dan een bepaalde ontwikkeling doormaken. Personen willen iets bereiken, maar dat lukt niet zomaar → doseren van spannende/emotionele aspecten = drama!
- De presentatielij:
 - Hoe ga je dat vervolgens uitbeelden (invullen).

Thema's & lagen 1/2

Thema: waar gaat de film over, wat wil je (als maker) overbrengen (premissie)

Voorbeeld: “Kunstzinnig Borne”

Lagen: hoe beeld je dat uit, met welke invulling (de afzonderlijke uitgebeelde (in de film parallel lopende) verhaallijnen)

Voorbeeld - opdracht (5min): welke verhaallijnen kunnen jullie bedenken?

(zie volgende sheet)

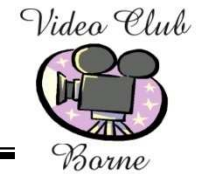
Thema's & lagen 2/2

Voorbeeld: welke verhaallijnen kunnen jullie bedenken?

- Het beleid van de Gemeente Borne (interview)
- De verenigingen (rondleiding door ...)
- De galerieën (Voice - Over)
- De (kunstzinnige) activiteiten (Live beelden)
- Het karakter (bewustzijn) van de inwoners van Borne straatgesprekken)
- ...

Op zoek naar mijn Broer (Henk Koster)

- Een vrouw brengt een bezoek aan haar broer in Zuid-Afrika en probeert er tussen de uitstapjes door achter te komen wat de beweegredenen zijn van haar broer om hier te wonen. De titel geeft dit mooi aan. Niet alleen de letterlijke betekenis telt, maar ook de overdrachtelijke betekenis.
- (klassikaal): hoe vul je dit in?

Eerste vertoning

Eerste vertoning:

vooral kijken

→ Vraag: welke thema's heb je gezien?

(opschrijven op bord)

Drie delen

Dit fragment laat zich goed in drie delen bekijken.

- deel A: over de woonsituatie van blanken en zwarten
- deel B: voorstellen van de zus, gevolgd door de levensstandaard in Zuid-Afrika.
- deel C: de omgang met vrouwen, eindigend in een nieuwe excursie.

Tweede vertoning deel A

(circa t/m 1:20 min/sec)

Kijkvragen (uit NOVA boek, klassikaal):

1. We krijgen de woonsituatie van blanken en zwarten te zien (thema's: *Kolonialisme, tegenstelling rijk/arm*). Wat is hierbij het vertelperspectief van de filmmaker?
2. (klassikaal) Hoe krijgt dit vorm in beeld en geluid? M.a.w. welke laag/lagen herken je?

Deel A - Vertelperspectief

- (NOVA) Het is duidelijk dat de blanke huizen anders in beeld gebracht worden dan de zwarte woningen. Commentaar, muziek en montage versterken dat. De maker neemt duidelijk stelling ten opzichte van wat hij ons hier toont. Hij ziet een schrijnende, onrechtvaardige tegenstelling tussen rijkdom en armoede. → Persoonlijk
- (NOVA) Opgemerkt moet worden dat het vertelperspectief van de maker, overeenstemt met de visie en uitspraken van de vrouwelijke hoofdpersoon in de film. De vormgeving werkt versterkend in dat opzicht.

Deel A - de lagen

De tegenstelling tussen de blanke stad en de zwarte krotten

(NOVA) In deel A gaat het om de gevolgen van de blanke kolonisatie van een zwart land. De rijke blanken wonen in dit land in de mooie huizen en baden in weelde (laag 1, live beelden), terwijl de zwarten aan alles tekort komen (laag 2, live beelden). Dit is dus een maatschappelijk thema in het verhaal van de broer.

(N.B. in dit deel A worden deze lagen sequentieel getoond, maar in het gehele fragment komen deze 2 lagen steeds terug).

Tweede vertoning Deel B

(circa 1:20 t/m 3:40 min/sec)

Kijkvragen (uit NOVA boek)

- Groep 1/4: Hoe wordt de levensstandaard van de blanken in Zuid-Afrika gepresenteerd in dit deel? In beelden, geluid en montage?
- Groep 2/5: Wat vertelt de maker ons hiermee (leg ook de relatie met het vorige deel hierbij)?
- Groep 3/6 : Welke thema's en lagen herken je?

Deel B - Kijkvraag

(NOVA) Via interviews en illustratieve beelden die de informatie voelbaar maken, krijgen we een beeld van een blanke man (met een uitkering) die zich, evenals andere blanken, laat bedienen door de zwarte bevolking en leeft als 'God in Frankrijk'. De interviews, de montage van beelden en het kritische commentaar van de zus geven ons zeker geen positief beeld van de broer.

Deel B – Thema's

- Profiteurschap (uitkering, maar leven als 'God in Frankrijk', supermarkt: zus betaalt de rekening)

(NOVA) In deel B gaat het om de blanke, een uitkeringsgerechtigde uit Nederland die, profiterend van de onrechtvaardige verhoudingen in Zuid-Afrika, daar als een neokolonist in rijkdom leeft, en de zwarte bevolking voor zich laat werken. Hij wordt getekend als een moderne profiteur, die zich afzijdig houdt van het onrecht om hem heen.

Deel B – Lagen

- Beelden van het voorstellen van zijn zus (live beelden + VO)
- Interview met de broer
- In de supermarkt (live beelden + VO)

Tweede vertoning Deel C

(circa 3:40 - eind)

Kijkvragen (uit NOVA boek)

We krijgen nu een beeld van de manier waarop de broer omgaat met vrouwen.

- Groep 2/5: Ook hierin neemt de maker duidelijk een eigen vertelperspectief in. Welk?
- Groep 3/6 en 1/4: Welke thema's en lagen herken je?

Deel C - Kijkvraag

(NOVA) De maker toont diverse ontmoetingen met vrouwen, waarin de broer zich nogal vrijpostig gedraagt. De maker kiest ervoor deze beelden op te nemen en de zus neemt in het commentaar nadrukkelijk afstand van dit optreden. Het zijn blanke intimidaties van zwarte vrouwen. De maker onthult hiermee weer een andere kant van haar broer

Deel C – Thema's

➤ Intimidatie door mannen van vrouwen

(NOVA) In deel C gaat het om een blanke man, die seksuele intimidatie toepast op zwarte vrouwen. En daar ook nog een mooi verhaal bij heeft. Ook dit kan alleen maar doordat hij profiteert van bestaande, onrechtvaardige verhoudingen.

Deel C – Lagen

- Omgang blanke broer met zwarte vrouwen (live beelden)
- Interview
- Commentaar stem (Voice –Over)

NOVA Conclusies 1/2

- Ondanks de negatieve kanten van de broer, geeft de maker de hoofdpersoon wel de ruimte om zijn eigen verhaal te doen. Hiermee krijgt ook de kijker ruimte om eigen conclusies te trekken. Dit maakt de film interessanter.
- De verschillende thema's in de film zorgen voor een **gelaagdheid in het verhaal**: de thema's komen over elkaar heen te liggen en versterken elkaar: kolonialisme, tegenstelling tussen rijkdom en armoede, profiteerschap en intimidatie van vrouwen door mannen. Zo groeit de film uit boven een gewoon portret of een gewone reisfilm.

NOVA Conclusies 2/2

- De behandelde thema's zijn ook interessant voor een breder publiek. De persoonlijke visie van de maker en de wijze waarop deze thema's worden behandeld maken deze film tot een **documentaire**. Deze aanpak komt nog niet zo vaak voor in NOVA-films.
- Ondanks bepaalde technische tekortkomingen (de interviews zijn bijvoorbeeld wat overbelicht) heeft de jury deze onafhankelijke en kritische benadering van het onderwerp dan ook willen honoreren met een prijs.

Slot

VRAGEN?